

Ög 59. Örberga kyrka.

Litteratur: C. F. Nordenskjöld, Östergötlands minnesmärken (utg. av O. Frödin i Meddelanden från Öster-götlands forn-minnes- och museiförening 1933–34, s. 218).

Äldre avbildningar: C. F. Nordenskjöld, Teckning a.a.

I Brates *Östergötlands runinskrifter* refereras Nordenskjölds läsning från reseberättelsen 1871 (ATA), men det är Wiedes teckning som återges i planschdelen.

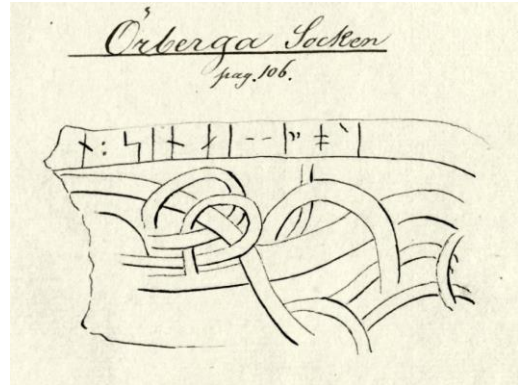

Fig. 71. Ög 59. Örberga kyrka. Teckning av C. F. Nordenskjöld 1871 (ATA).

Ög 246. Örberga prästgård.

Pl. 27.

Litteratur: A. Nordén, Skrivelse till Riksantikvarien 3/3 1947, dnr 1352/47 (ATA).

Kalkstenshällen, som intill år 1905 låg som trappsten i den då nedbrunna arrendatorbostaden vid prästgården och därefter kördes ned på gårdet för att jämte annan sten inläggas i en vägbro, blev undanlagd invid en gärdesgård, varifrån den av prins Eugen år 1917 hämtades för att föras upp till trädgårds-parken utanför hans villa Örgården. Vid min undersökning sommaren 1946 stod den rest ett 10-tal m. NV om Örgårds-byggningens nordvästra hörn. Den ömtåliga kalkstenen hade varit mycket illa under eldsvådan och sedermera under utkörningen bland övrig sten, och det för Vättern-blåsten utsatta läget i Örgårdens park är icke det lämpligaste för stenen.

Brates antagande, att runorna stå med toppen inåt stenen och böra läsas från höger till vänster, är ej tvingande. Stenen står väl bara ställd upp och ned, och runorna kunna mycket väl vara placerade som vanligt. Jag läser dem så:

1, hst, på väl långt avstånd från 2 för att bara ha varit exempelvis ett **t**. I snett sidoljus skymtar en flack och grund fåra som efter bågen till en **p**-runa, dock osäkert. 2, fragment av en hst, skadad av sprickor i stenen. 3, oviss syftning. Hst är klar och likaså en bst snett upp t.v., men även snett upp t.h. finns en svag fördjupning, så att man kunde räkna med runan **ᚱ** (eller om Brate har rätt i sin upp- och nedvända läsning: **m**). Därpå följer ett kolon. 4 **s**, tydligt hugget och välbevarat så när som på att ena staven är skadad i nederdelen. 5 **i**, ej ens i den bästa sidobelysning urskiljes någon bst. 6, i en naturlig spricka har sannolikt gått en nu förlorad hst. 7, svaga spår av nederdelen av en hst. 8, bevarad nederdel av hst.

Inskriften kan ej läsas.³⁴ Brates hypotes om förekomsten av en form för ordet 'arving' är ej tillräckligt grundad.

Plansch 27b. Ög 246. Örberga prästgård. Foto Nordén 1946. [Vid planschen anger Wessén: »Bör icke ornamentiken redas ut genom uppmålning? Bilden ej bra.» Nordén genmäler: »Förefaller mig tydlig utan uppmålning.» Jansson skriver 1947: Oduglig.]

³⁴ Bör stå: Inskriften kan ej tolkas.

Detta dokument ingår i en digital utgåva av Arthur Nordéns supplement till Erik Brates Östergötlands runinskrifter. Manuset avslutades 1947 och var tänkt att tryckas 1948. Utgåvan publiceras fritt tillgänglig på Internet.

Texten innehåller inte nyare litteraturreferenser än 1947 och tar ingen hänsyn till modern runforskning och måste därför användas med stora reservationer. Arbetet med utgåvan avslutades 2024-12-31.